TADEUSZ BOY-ŻELEŃSKI

KILKA SŁÓW O PIOSENCE

Tadeusz Boy-Żeleński
Kilka słów o piosence

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=23527938
Kilka słów o piosence:

Аннотация

Ciesz się klasyką! Miłego czytania!

Содержание

Kilka słów o piosence 4
Конец ознакомительного фрагмента. 7

Tadeusz Boy-Żeleński
Kilka słów o piosence

Kilka słów o piosence

„Sokrates, warum treibst du keine Musik?…” [1]
(Nietzsche, Geburt der Tragödie*[2]*)

Było to w Paryżu; któregoś wieczora wałęsałem się wzdłuż bulwarów, gdy nagle zbudził mnie z zamyślenia głos przeraźliwie donośny a zachrypły, który śpiewał, a raczej mówiąc ściślej, darł się co następuje:

Moi j'aime
La femme
A la folie… [3]

Zdumiony tym niespodziewanym publicznym wyznaniem

---

[1] *Sokrates, warum treibst du keine Musik* (niem.) – Sokratesie, dlaczego nie uprawiasz muzyki; cytat z *Narodzin tragedii* F. Nietschego, wyrażający wątpliwości Sokratesa, w jakim stosunku pozostaje wiedza i sztuka, to, co logiczne i to, co intuicyjne. [przypis edytorski]

[2] *Geburt der Tragödie* (niem.) – *Narodziny tragedii*; tytuł dzieła F. Nietschego. [przypis edytorski]

[3] *Moi j'aime la femme à la folie…* (fr.) – kocham tę kobietę do szaleństwa. [przypis edytorski]

zwróciłem głowę i ujrzałem następujący obraz: mały sklepik, o ścianach pokrytych od podłogi do sufitu edycjami piosenek, zaś na środku olbrzymi gramofon, z którego mosiężnej gardzieli wychodziły chrypliwe, a bezprzykładnie namiętne dźwięki słyszane przed chwilą. Naokoło tłum ludzi, mężczyzn i kobiet, przeważnie ubogo lub skromnie odzianych i powtarzających półgłosem za tym idealnie cierpliwym i niezmęczonym nauczycielem kuplet piosenki. Za chwilę fala ludzka wydobyła się na ulicę, nucąc już płynnie:

Moi j'aime
La femme
A la folie…

a wraz nowy tłum przechodniów opanował sklepik. W ten sposób „piosenka dnia" znajduje się w przeciągu kilku godzin na ustach wszystkich, aby nazajutrz ustąpić miejsca innej i zginąć w niepamięci.

I nigdy tak wyraźnie jak wówczas nie odczułem, czym jest we Francji piosenka: jedną z elementarnych potrzeb egzystencji, artykułem spożywczym tak ważnym i niezbędnym jak wino i mąka. To tło trzeba czuć, aby zrozumieć ów *genre*[4] literacki, który wykwitł z wrodzonej potrzeby odczuwania nie tylko gwałtownych wzruszeń, nie tylko wielkich smutków i radości, ale wprost najpowszedniejszych zjawisk życia codziennego w rytm

[4] *genre* (fr.) – gatunek. [przypis edytorski]

piosenki.

Stworzenie temu kultowi piosenki trwałej świątyni, a zarazem rynku zbytu było dziełem głośnego Salisa, twórcy *Chat noiru*[5]. Salis[6], przy całej „bohemie[7]" obdarzony wielką praktycznością i niepospolitym talentem organizacyjnym, przeczuł kopalnię złota w tych fajerwerkach dowcipu i szalonych pomysłów, spalanych codziennie z wielkopańską rozrzutnością wśród koleżeńskich zebrań malarskich pracowni i knajp literackich. Rezultat przeszedł najświetniejsze oczekiwania – i dla niego samego i dla nowego *genre*'u literatury. Z otwarciem tego krateru z żywiołową siłą wybuchnęły talenty zdumiewająco silne i różnorodne. Sentymentalna, urocza piosenka Delmeta[8], szerokie, dramatyczne akcenta *Tyrteusza Montmartre'u*

---

[5] *Chat noir* (fr.: czarny kot) – paryski kabaret funkcjonujący w latach 1881–1897, skupiający ówczesną bohemę artystyczną. Ważne zjawisko kulturalne, wpłynęło na atmosferę Paryża i całej Europy. [przypis edytorski]

[6] *Salis, Rodolphe* (1851–1897) – twórca, właściciel i dyrektor paryskiego kabaretu „Chat noir". [przypis edytorski]

[7] *bohema* – tu: niezorganizowany i niemoralny sposób bycia właściwy artystom. [przypis edytorski]

[8] *Delmet, Paul Julien* (1862–1904) – fr. kompozytor i piosenkarz. [przypis edytorski]

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.